

Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg
Christiansborg

Folketingets Forsvars-, Samfundssikkerheds- og Beredskabsudvalg har den 4. september 2025 stillet følgende spørgsmål nr. 57 til L 222, som hermed besvares. Spørgsmålet er stillet efter ønske fra Theresa Scavenius (UFG).

Spørgsmål nr. 57:

"Spørgeren takker for ministerens svar på L 222- spm. 54, hvor ministeren berigtiger sit svar på L 222 – spm. 28 og erkender, at artikel 6 i Århus-konventionen ikke handler om klageadgang, og derfor i sit svar på spørgsmål 54 nu refererer korrekt til artikel 9 i Århus-konventionen i stedet for. Ministeren skriver endvidere i svaret, at der "ikke efter Århus-konventionen [er] krav om, at der skal være adgang til administrativ rekurs, så længe der er adgang til at anlægge civile søgsmål ved domstolene". Ministeren skriver også, at Århus-konventionens artikel kræver, at enhver skal kunne få sin sag prøvet "ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk organ, etableret ved lov."

Dette mener spørgeren ikke er en korrekt udlægning af artikel 9. Det er korrekt, at der i artikel 9. stk. 1 står, "at enhver [...] har adgang til at få sagen prøvet enten ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk organ, etableret ved lov." Men i den efterfølgende sætning bliver det præciseret, at domstolsprøvelse ikke kan erstatte den administrative revurdering. Der står således: "I tilfælde hvor en part giver adgang til sådan prøvelse ved en domstol, sikrer denne, at en sådan person også, uden eller mod beskedent vederlag, har adgang til en hurtig og ved lov etableret procedure, hvorved en offentlig myndighed revurderer sagen eller et uafhængigt og upartisk organ, der ikke er en domstol, prøver sagen." (fremhævning af spørger)

Her fremgår det tydeligt, at domstolsprøvelse ikke erstatter en hurtigere og nemmere praksis. Det er i overensstemmelse med hele konventionens formål, som netop er - som det også er beskrevet i artikel 9 "at give den berørte offentlighed vid adgang til klage og domstolsprøvelse inden for rammerne af denne konvention". Det bemærkes endvidere, at formålsparagraffen i Århus-konventionen specificerer, at der er tale om for domstolsprøvelse og klage, netop fordi Århus-konventionen udvider borgernes mulighed for kvalificering af beslutninger truffet inden for konventionens område. Artikel 1, Århus-konventionen lyder således: "Med henblik på at bidrage til beskyttelsen af den ret, der tilkommer ethvert

Dato: 8. september 2025

Enhed: Lovgivning
Sagsnr.: 2025/009019
Dok.nr.: 1131221
Bilag: Ingen

Forsvarsministeriet
Holmens Kanal 9
1060 København K

Tlf.: +45 7281 0000
Fax: +45 7281 0300
E-mail: fmn@fmn.dk
www.fmn.dk

EAN: 5798000201200
CVR: 25 77 56 35

menneske i denne og kommende generationer, til at leve i et miljø, der er tilfredsstillende for hans eller hendes sundhed og velbefindende, garanterer hver part retten til adgang til oplysninger, offentlig deltagelse i beslutningsprocesser og adgang til klage og domstolsprøvelse i overensstemmelse med bestemmelserne i denne konvention" (fremhævnings af spørger)

Ministeren bedes i lyset af ovenstående kommentere den citerede del af artikel 9 og artikel 1 i Århus-konventionen og igen svare på, hvorvidt afskæringen af klageadgang i L 222 er i overensstemmelse med Århus-konventionen."

Svar:

Indledningsvist kan det for god ordens skyld oplyses, at besvarelsen af spørgsmål nr. 54 til L 222 ikke er en berigtigelse af besvarelsen af spørgsmål nr. 28. Tværtimod blev det i besvarelsen understreget, at spørgerens antagelse om, at der skulle være refereret til en forkert artikel i besvarelsen af spørgsmål nr. 28, byggede på en misforståelse.

Det af spørgeren anførte om artikel 9 bygger ligeledes på en misforståelse.

I spørgsmålet citerer spørgeren artikel 9, stk. 1, i Århus-konventionen, som imidlertid vedrører klage og domstolsprøvelse vedrørende adgang til aktindsigt i miljøoplysninger efter konventionens artikel 4.

Artikel 9, stk. 1, har følgende ordlyd (fremhævelse foretaget her):

"Artikel 9

Adgang til klage og domstolsprøvelse

1. Hver part sikrer, inden for rammerne af dens nationale lovgivning, at enhver, som mener, at hans eller hendes anmodning om adgang til oplysninger efter artikel 4 ikke er besvaret, urigtigt afslået, enten helt eller delvist, utilstrækkeligt besvaret eller på anden måde ikke behandlet i overensstemmelse med bestemmelserne i denne artikel, har adgang til at få sagen prøvet enten ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk organ, etableret ved lov.

I tilfælde hvor en part giver adgang til sådan prøvelse ved en domstol, sikrer denne, at en sådan person også, uden eller mod beskedent vederlag, har adgang til en hurtig og ved lov etableret procedure, hvorved en offentlig myndighed revurderer sagen eller et uafhængigt og upartisk organ, der ikke er en domstol, prøver sagen.

Endelige afgørelser efter dette stk. 1 er bindende for den offentlige myndighed, der ligger inde med oplysningerne. Der skal gives skriftlig begrundelse, i hvert fald i de tilfælde, hvor adgang til oplysninger er blevet afslået efter denne bestemmelse."

Spørgsmålet om afskæring af klageadgang på miljøområdet i medfør af lovforslagets § 2, stk. 1, nr. 3, skal imidlertid som udgangspunkt vurderes efter konventionens artikel 9, stk. 2. Artikel 9, stk. 2, regulerer således klage og domstolsprøvelse i forbindelse med offentlig deltagelse i afgørelser vedrørende konkrete aktiviteter efter konventionens artikel 6.

Som anført i besvarelsen af spørgsmål nr. 54, følger det af artikel 9, at enhver skal have adgang til at få nærmere bestemte afgørelser på miljøområdet prøvet enten ved en domstol eller ved et andet uafhængigt og upartisk organ, etableret ved lov.

Artikel 9, stk. 2, har følgende ordlyd (fremhævelser foretaget her):

”2. Hver part sikrer, inden for rammerne af dens nationale lovgivning, at medlemmer af den berørte offentlighed

a) som har tilstrækkelig interesse, eller, alternativt,

b) hvis en parts administrative regler stiller krav herom, som hævder, at en rettighed er krænket,

har adgang til ved en domstol og/eller et andet ved lov etableret uafhængigt og upartisk organ at få prøvet den materielle og procesuelle lovlighed af enhver afgørelse, handling eller undladelse, der er omfattet af bestemmelserne i artikel 6 og, hvor der er hjemmel i national ret og, med forbehold for stk. 3 nedenfor, af andre relevante bestemmelser i denne konvention.

Hvad der udgør tilstrækkelig interesse eller en krænkelse af en rettighed fastsættes i overensstemmelse med kravene i national ret og i overensstemmelse med det mål at give den berørte offentlighed vid adgang til klage og domstolsprøvelse inden for rammerne af denne konvention. Med henblik herpå skal den interesse, som en hvilken som helst ikke-statslig organisation, der opfylder de krav, der er fastsat i artikel 2, stk. 5, måtte have, anses for at være tilstrækkelig i relation til formålet med litra a) ovenfor. Sådanne organisationer skal også anses for at have rettigheder, der kan krænkes med henblik på formålet med litra b) ovenfor. Bestemmelserne i dette stk. 2 udelukker ikke muligheden for foreløbig prøvelse ved en administrativ myndighed og påvirker ikke krav om udtømmning af administrative klagemuligheder forinden sagen påklages eller indbringes for domstolen, hvor et sådant krav måtte eksistere efter national ret.”

Århus-konventionens artikel 9, stk. 2, stiller således krav om, at det skal være muligt for den berørte offentlighed, der har tilstrækkelig interesse, at klage eller gå til domstolene, hvis man vil anfægte en afgørelse eller undladelse omfattet af Århus-konventionens bestemmelser. Ordlyden af formålsbestemmelsen i artikel 1 ændrer ikke herpå.

Som tidligere oplyst i besvarelserne af spørgsmål nr. 28 og 54 forhindrer Århus-konventionens krav om adgang til klage og domstolsprøvelse ikke, at den administrative klageadgang kan afskæres. Konventionens krav om adgang til prøvelse skal dog så sikres i forbindelse med adgang til domstolsprøvelse.

Med venlig hilsen

Troels Lund Poulsen